

MEMO

Aan EZK
Van Unie van Waterschappen
Betreft reactie consultatie verbreding energieplicht
Datum 15 december 2021

Bezoekadres
Koningskade 40
2596 AA Den Haag
Postadres
Postbus 93218
2509 AE Den Haag
Telefoon
070 351 97 51
Fax
070 354 46 42

Reactie van de Unie van Waterschappen (UvW) op de consultatie “Actualisatie Energiebesparingsplicht in het Besluit activiteiten leefomgeving”.

Voortbouwend op de al langer bestaande verplichting tot het treffen van alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van ten hoogste vijf jaar introduceert onderhavig besluit de verplichting tot het nemen van alle maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik met een terugverdientijd van ten hoogste vijf jaar. Daarnaast wordt een onderzoeksplicht ingevoerd bij zeer grote verbruikers (> 10 mln kWh) om een vierjaarlijks onderzoek naar de te treffen maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik, inclusief uitvoeringsplan, te doen.

Via de MJA3-convenanten gaven de waterschappen sinds 2008 invulling aan de energiebesparingsplicht middels een concernaanpak. Door de concernaanpak die was geboden in de MJA3, konden bedrijven met meerdere locaties één Energie-efficiencyplan opstellen en over de locaties tezamen rapporteren. Hierdoor werd aandacht gegeven aan grotere projecten, i.p.v. per aansluiting kleinere energiebesparingsopties te bekijken. Met het wegvallen van de MJA3 moeten waterschappen voldoen aan de energiebesparingsplicht, waardoor in 2023 voor ongeveer 1500 objecten voldaan moet worden aan de informatieplicht. Deze informatieplicht, die nu wordt verbreed en uitgebreid, zal voor de waterschappen tot een zeer omvangrijke administratieve last leiden. De waterschappen zijn ervan overtuigd dat een integraal plan per waterschap, waarin per kerntaak objecttype (gemeaal, zuivering) een bedrijfsstrategie wordt opgesteld en geïmplementeerd en maatregelen worden benoemd, zowel voor de waterschappen als voor de handhavende instanties, de meest efficiënte manier is om te borgen dat de doelstellingen op het gebied van energie en klimaat worden bereikt. Met daarbij een sturing en monitoring van maatregelen op jaarbasis. Het nemen van maatregelen wordt geborgd door de bovenwettelijke hoge ambitie van de waterschappen.

Waterschappen zijn een functionele overheid, met eigen verantwoordelijkheden en politieke besluitvorming. Waterschappen hebben zeer veel aansluitingen: ruim 300 rioolwaterzuiveringsinstallaties, veelal grootverbruiker (>200MWh), duizenden rioolgemalen, geautomatiseerde stuwen, oppervlaktewatergemalen en daarnaast nog vele gebouwen. De waterschapinstallaties hebben een relatief lange levensduur. De 21 waterschappen samen hebben ongeveer 1500 aansluitingen met een elektriciteitsverbruik groter dan 50 MWh en waarvoor dus een informatieplicht zou gelden. Hierdoor komt de uitvoer van grote projecten in de verdrinking. Door de veelheid aan inrichtingen en installaties is een concernaanpak voor de verbrede energiebesparingsplicht het meest efficiënt. De ambities van de waterschappen voor het bereiken van energieneutraliteit en daarna klimaatneutraliteit door o.a. energiebesparing en opwekking duurzame energie zijn hoog en overstijgen duidelijk de wettelijk verplichting.

Zo'n convenant kan worden afgesproken voor integrale CO₂-reductie in scope 1, 2 en 3 waarbij maatwerk-aanpak mogelijk is en waarbij gerapporteerd kan worden op concernniveau. Het onderzoek [van Van Geest](#) (Bestemming Parijs: Wegwijzer voor klimaatkeuzes 2030, 2050) beschrijft al dat er een flink potentieel voor emissiereductie is dat kan worden bereikt met maatregelen die sturen op indirecte (scope 3) emissiereductie bovenop directe (scope 1) emissiereductie en daarom onderdeel zou moeten worden van het

nationale klimaatbeleid. Deze integrale benadering onderschrijven wij en zorgt in ons geval tevens voor een positieve bijdrage aan o.a. de uitvoering van de Routekaart Groen Gas, methaanreductie (afspraken COP26) en de stikstofreductie. Ook het voldoen aan de onderzoeksplicht voor meerdere locaties kan zeer goed door middel van een concernaanpak ingevuld worden.

Zoals aangekondigd in de [kamerbrief bij de resultatenbrief Meerjarenafspraken](#) wordt momenteel, in overleg met brancheverenigingen en de decentrale overheden, een eventueel vervolg op de convenanten verkend, gericht op het ondersteunen van bedrijven bij het terugdringen van hun CO₂-uitstoot. Wij continueren graag deze gesprekken waarin wij constructief willen meedenken over de efficiëntste invullingen van de informatieplicht en onderzoeksplicht waarmee de beste resultaten worden bereikt. Wij pleiten daarbij voor een bindende afspraak met het ministerie medio 2022, zodat tijdig een alternatief kan worden geboden voor de informatie- en onderzoeksplicht per object die in 2023 weer actueel wordt voor de waterschappen.